

Kiili Leht

Volikokku pääsesid

Valeri Kukk	KVKÜ	321
Mihkel Rebane	KVKÜ	133
Vambo Kaal	IRL	110
Ellen Rööp	IRL	102
Andra Perv	REF	91
Kristjan Laurits	KVKÜ	86
Aivar Somarokov	KVKÜ	80
Küllli Joonson	KVKÜ	75
Indrek Sinisaar	IRL	75
Mikk Rannik	KVKÜ	74
Indrek Grusdam	IRL	67
Esta Kullamaa	IRL	63
Monica Allikas	KVKÜ	57
Mart Nettan	KVKÜ	48
Toomas Väljataga	KVKÜ	47

Ülejäänud kandidaadid

Ardo Niinre	KVKÜ	40
Nelli Rohi	IRL	40
Hillar Urbanik	SDE	37
Kaire Nuut	REF	36
Jüri Jahnsen	KVKÜ	35
Liis Aunin	SDE	27
Sven Suurraid	KVKÜ	27
Kristo Kütt	IRL	25
Marek Vainola	KVKÜ	24
Peeter Veltmann	IRL	24
Ole Loigu	IRL	23
Merle Haruoja	REF	22
Peep Tomingas	KVKÜ	22
Aivo Kuusmaa	KVKÜ	21
Sergei Kivi	IRL	19
Rein Viljak	IRL	19
Olavi Israel	IRL	18
Risto Laar	SDE	17
Elar Jets	IRL	15
Kusta Kaja	KVKÜ	15
Kallo Keelmann	REF	14
Toomas Kravik	SDE	14
Ville Vallaste	IRL	12
Liina Henning	REF	9
Eigo Kivi	IRL	9
Meelis Rebane	IRL	8
Andrus Limbach	REF	7
Juhan Loige	IRL	7
Armin Soosalu	SDE	7
Ain Kötsi	IRL	6
Meelis Kütt	SDE	6
Valjo Liivamägi	IRL	6
Rene Parik	SDE	6
Siiri Sänn	KVKÜ	6
Merle Tammiste	SDE	6
Peep Tinnuri	REF	6
Indrek Tuula	REF	6
Pille Viigipuu	REF	5
Üllar Märk	IRL	4
Eino Abroi	SDE	3
Valeri Popov	IRL	2

Parpoolne tulp on hääle arv

Hääletamisprotsent 62,7

KVKÜ – VL Kiili valla külade ühendus

IRL – Isamaa ja Res Publica Liit

REF – Eesti Reformierakond

SDE – Sotsiaaldemokraatlik

Erakond

VALIMISLIIT VÖTTIS VALIMISTEL ENIM HÄÄLI

Vallavolikogu 7. koosseis alustas

- Reedel, 25. oktoobril, vaid viis päeva peale valimistulemuste selgumist kogunes Kiili Gümnaasiumi auditooriumis esimesele istungile Kiili vallavolikogu 7. koosseis.

Päevakord oli esimesele istungile omaselt lühike – volikogul tuli valida endale esimees ja aseesimees. Esimehe kohale esitati kandidaate kaks – valimisliidu Kiili valla külade ühendus ja Reformierakonna ehk koalitsiooni kandidaat oli Mihkel Rebane ning volikogu IRL-i fraktsioon ehk opositsioon esitas omalt poolt Külli Joonsoni.

Volikogu 7. koosseis valis esimeheks Mihkel Rebase ning aseesimeheks Külli Joonsoni.

Aastane amet

Mihkel Rebane ütles Kiili Lehele, et volikogu esimehe ametisse valiti ta koalitsiooni otsusega. “Koalitsioon otsustas, et olen aasta volikogu esimees. Selleks ajaks on praegune aseesimees Külli Joonson olukorraga volikogus harjunud ja võib töö üle võtta,” selgitas ta ning lisas, et nii pingelist ühiskondlikku tööd ongi neli aastat järjest ehk liias teha.

Volikogu suuremateks väljakutseteks järgneval aastal peab Rebane koostööd, taht olla aktiivne ning konstruktiivset kriitikat olenemata sellest, kas ollakse koalitsioonis või opositsioonis. “Praegune jõudude vahekord annab selleks head eeldused,” ütles volikogu esimees.

Harju populaarsemaid

Seekordsetel valimistel kogus Kiili vallas suurima hääletasaagi ametisolev vallavanem Valeri Kukk, kellele andis oma hääle koguni 321 vallaelanikku. Kõigist valla valimisringkonna häälest moodustab see 15,3%,

Mihkel Rebane valiti volikogu esimeheks 8 poolthäälega. Marko Tooming

mis oli seekordsetel kohalikel valimistel Harjumaal paremusest teine tulemus. Parema tulemuse saavutas vaid Padise vallavanem Leemet Vaikmaa, kes võttis koguni 23,1% kõigist häälest ringkonnas.

Valeri Kuke sõnul tuli isiklik hääle arv talle suure üllatusena. See, et valimisliit Kiili valla külade ühendus vallas valimised võitis, nii suur üllatus polnud.

“Soovime jätkata inimsõbraliku, jätkusuutlikult areneva, koostööle avatud elu- ja töökeskkonna arendamist vallas,” ütles Kukk Kiili Lehele. “Me tahame, et Kiili vald on koduks inimestele, kes väärtustavad haridust, kultuuri, ettevõtlikkust, ümbritsevat elukeskkonda ja maalähedust.”

Järgmise nelja aasta prioriteetideks on Kuke sõnul teede ja muu taristu paremaks muutmine, noored ja sotsiaalvaldkond ning ettevõtluskeskkonna toetamine. “Loomulikult saavad piisavalt tähelepanu ka kõik teised valdkonnad,” lisas ta.

MARKO TOOMING

Kuidas hindate valimistulemust ning millised saavad olema nelja aasta eesmärgid volikogus?

INDREK SINISAAR, VOLIKOGU IRL-i FRAKTSIOONI ESIMEES

IRL tegi seni parima tulemuse Kiili vallas ning sellega võib rahule jääda. Koostööd teeme volikogus kindlasti kõigis nendes küsimustes ja teemades, mis ühtivad meie põhimõtete ja antud lubadustega. Oleme valimisliiduga kohtunud ning arutanud eeldusi ja tingimusi, mis looks pinnase võimalikuks koostööks. Kuna kutset koalitsiooni ei tulnud, siis jääme opositsiooni ning oleme konstruktiivsed.

Loodame, et järgmise nelja aasta jooksul keskendutakse strateegilistele teemadele ja pikaajalisele vaatele, mis tagaks valla jätkusuutliku ja piirkondlikult tasakaalustatud arengu. Ühelt poolt on oluline välja töötada ja ette valmistada vajalikud projektid ning teisalt suurendada tulubaasi ja investeerimisvõimet.

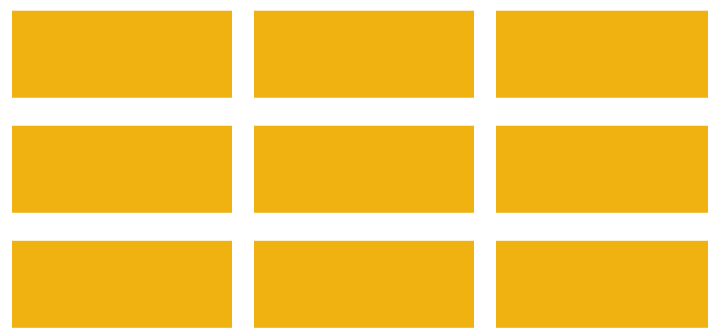
ANDRA PERV, REFORMIERAKOND

Valimistulemus oli vallas Reformierakonnale oodatust madalam, aga see oli madalam kogu riigis. Koostööd oleme valmis tegema volikogus valimisliiduga, sest oleme juba neli aastat olnud partnerid ja meie koostöö sujus, lisaks on meie prioriteetid Kiili vallas sarnased. Kindlasti soovime ellu viia kõik, mida oleme plaaninud oma valimiskampanias. Nelja aasta olulisemad eesmärgid on seotud Kiili valla elanike heaoluga: valgustatud ja korras teed, kooli- ja lasteaiakohad.

Juba viis päeva pärast valimisi, 25. oktoobril, kogunes Kiili vallavolikogu uus koosseis Kiili Gümnaasiumi auditooriumisse oma esimesele istungile. Marko Tooming

Kiili vallavolikogu kohtade jaotus

Valimisliit Kiili valla külade ühendus – 9 kohta.

Isamaa ja Res Publica Liit – 5 kohta

Reformierakond – 1 koht

Aitäh, Kiili valla elanik!

Täname kõiki valijaid ning lubame, et teeme omalt poolt parima, et teie antud usaldust õigustada!

KIILI VALLAVOLIKOGU 7. KOOSSEISU LIIKMED: MONICA ALLIKAS, INDREK GRUSDAM, KÜLLI JOONSON, VAMBO KAAL, VALERI KUKK, ESTA KULLAMAA, KRISTJAN LAURITS, MART NETTAN, ANDRA PERV, MIKK RANNIK, MIHKEL REBANE, ELLEN RÖÖP, INDREK SINISAAR, AIVAR SOMAROKOV, TOOMAS VÄLJATAGA

KIILI VALD 20

Kiili valla sünd ja esimesed sammud

• Praegu, kohalike omavalitsuste valimise järgselt, kui ametisse on astumas seitsmes volikogu koosseis, on hea meenutada algust, pealegi on Kiili valla täitunud 20 teguderohket aastat.

ARDO NIINRE

Mis on Kiili vald, seda teavad kõik valla elanikud. Aga kuidas ta 20 aastat tagasi tekkis – see kipub juba loomise juures olnud isikutelgi ununema, rääkimata noortest, kelle sünniaasta on 1993. aastast hilisem või veidike varasem.

Nii nagu Eesti Vabariigi sünd 24. veebruaril 1918. aastal ning selle taas väljakuulutamine 20. augustil 1991 aastal oli võimalik vaid tänu asjaolude soodsale kokkusattumusele, oli seda ka Kiili valla moodustamine. Kiili valla nimelist omavalitsusüksust pole kunagi eksisteerinud. Praegune valla territoorium on paiknenud Kurna, Nabala, Sausti ja Tuhala mõisa ning Kurna, Nabala ja Tõdva valla maadel. Kuna kolhoosi "Rahva Võit" keskuseks sai Kiili, siis sai asula mitte ainult majanduslikuks, vaid ka sotsiaalseks keskuseks.

1989. aastal kujunes üheks võtmeisikuks kolhoosi "Rahva Võit" ümberkujundamisel Mait Talu. Ümberkujundamise aluseks sai arengustsenaarium, mis oli üks esimesi vabariigis, ja selle üheks – peamiselt sotsiaalsfääri kandvaks – osaks oli ette nähtud valla moodustamine.

Arengustsenaarium nägi ette kahesuunalisi arenguid:

- Sotsiaalareng
- Ettevõtluse areng

Niisuguse lahterdamise aluseks oli see, et majandusliku mõtlemisega kaasas käiva äri- loogikaga, kus eesmärgiks on kasumi teenimine, ei ühti sotsiaalsfääri loogika, kus ei teenita kasumit (kuigi ka see pole välistatud), vaid jaotatakse tulu eelarve vahendusel ringi.

Sotsiaalarengu koordineatoriks pidigi saama vald, mille loomisega tuli omajagu kiirustada, sest uue ja praegugi üldjoontes kehtiva maksuseadusega oleks tulnud sotsiaalsfääri ülalpidamiseks vajalikku raha hakata Saku külanõukogust tagasi nõudma, mis aga oleks pingeid tekitanud. Veelgi olulisemana tuli valla loomisega hakkama saada järgmisteks kohaliku omavalitsuste valimiseks, so 1993. aasta oktoobriks. Selle mahuka ning aeganõudva ülesandega tuldi nibin-nabin toime.

Ent toona, märtsis 1990. a, sotsiaalarengu stsenaariumi avaldamise aegu, oldi hoopis optimistlikumad. Valla loomise I etapi järgi tuli 1990. aastal anda munitsipaalomandisse:

- klubi,

- lasteaed,
- saun,
- söökla-baar,
- spordirajatised,
- kontoriruumid.

Tuli ette valmistada elamu- fondi ja ühiselamu üleandmise põhimõtted. Sel ajal pidi vald kui omavalitsusüksus juba eksisteerima, tegelema ülevõetud munitsipaalasutustega ja töötajate ümberõppega.

II etapis 1991. aastal nägi stsenaarium Sausti kooli ja Tõdva ambulatooriumi, tuletõrjehetehnika ja katlamaja munitsipaalomandisse andmist. Mõeldud oli vallavalitsuse ametnike peale, mille koosseisu pidid kuuluma:

- vallavanem,
- õigusnõunik, vallavanema asetäitja,
- ehitusnõunik, vallavanema asetäitja,
- kultuurinõunik,
- veterinaararst,
- pearaamatupidaja koos raamatupidaja-ökonoomisti ja kassiriga,
- ettevõtluse fondi nõukogu esimees,
- sotsiaalarengu fondi nõukogu esimees.

Oli ette nähtud moodustada vastavate arengute tagamiseks kaks fondi: sotsiaalarengu ning ettevõtluse arengu fond. Esimese ühenduse ülesandeks oleks olnud majanduslikult raskemates tingimustes olevate perede toetamine, kohaliku kultuuri- ja hariduselu edendamine, elamuehituseks raha laenamine jne. Ettevõtluse fond pidi aga stsenaariumi järgi tegelema ettevõtluse väljaarendamisega.

Kuna võis prognoosida töö- hõive vähenemist ning koduperenaiste staatuse teket, siis võis eeldada, et lasteaia kohtade järele nõudlus väheneb ning lasteaia ruumid võivad tühjaks jääda. See oleks võimaldanud vabanevad ruumid seada sisse Sausti kooli algklasside ning kunstide kooli. Samas aga tuli ette näha sotsiaalarengu fondi kaudu koduperenaiste toetamist.

Konkreetsetest rajamist ootavatest objektidest räägiti stsenaariumis:

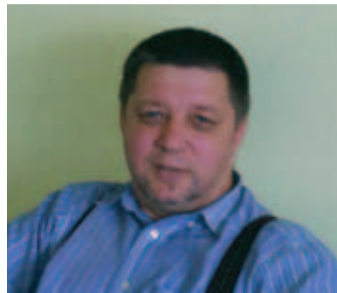
1. tervisekeskuse väljaehitamine – selle projekt oli olemas ning toona oleks see maksma läinud 4 milj rubla. Seda peeti prioriteetseks sotsiaalsfääri objektiks;
2. kunstide kooli asutamine;
3. Sausti kooli reorganiseerimine keskkooliks;
4. elamuehituseks tuli soodustada eramuehitust.
5. Kuna vallale oli planeeritud üle anda suurelamud, siis nende perspektiiv oleks olnud järgmine:

- valla vanadekodu;
- ajutine elamispind noortele kuni oma eramute valmimiseni;

Järgneb

RIIGI RAHAST PIISAB ÕPIKUTE JAOKS

Töövihik ei taga õppekvaliteeti

MIHKEL REBANE
KIILI GÜMNAASIUMI
DIREKTOR

Kiili Gümnaasium otsustas eelmisel õppeaastal, et töövihikud ostetakse ainult esimesele kooliastmele, sest riigi poolt eraldatav rahast piisab uutele õpikutele ja vaid osaliselt töövihikute ostmiseks.

Teine, ja tegelikult olulisem põhjus on see, et töövihik on sageli passiivne ja ebaefektiivne õppe- ning õpetamisvahend, mis töötab vastupidises suunas tänapäevastele õppimiskäsitlustele.

Otsus on tekitanud ka mõnetist segadust. Mitmed lapsevanemad on pöördunud kooli poole, sest mõned õpetajad on palunud neil osta töövihikuid. Vanemad aga ei tea milliseid, sest õppematerjal annavad välja erinevad kirjastused. Võib jääda mulje, et koolis puuduvad omavahelised kokkulepped ja põhimõtted. Nii see siiski pole, sest tegime koolikollektiivse otsuse, et töövihikud ostetakse ainult esimese kooliastme õpilastele. Kooli juhtkond oli ja on ka täna seisukohal, et töövihikute ostmiseks vanematelt raha koguda ei ole õige ega põhjendatud.

Räägime rahast

Kõik koolid on hetkel töövihikute probleemi lahendamise hädas, sest uut õppekava tuleb rakendada ja õpikufondi uuendamine on prioriteet. Töövihikute teema on lahendatud erinevalt: kas ei osteta kooli poolt üldse või ostetakse osaliselt või küsitakse osa raha vanematelt. Tulemuseks on üleriigiline segadus.

Riik eraldab Kiili Gümnaasiumile 34 000 eurot õppeva-

hendite (õpikud, töövihikud, muud õppevahendid) ostmiseks. Sellest kaks kolmandikku kulub meil õpikutele, üks kolmandik esimese kooliastme (1.-3. kl) töövihikutele. Vald eraldab täiendavalt 12 000, mille eest ostame kõik ülejäänud õppevahendid. Selleks, et ka ülejäänud kooliastmetele tasuta töövihikud tagada, peaks täiendavalt lisama veel 15 000 eurot.

Pakub valmis lahendusi

Raha juurde saamine (ilmselt millegi arvelt) oleks võimalik, kuid sisuliselt oleks see vale otsus, sest õppevahendina pakub töövihik vaid valmis lahendusi.

Töövihik ilmus meie kooliellu umbes 40 aasta eest. Eialgu areldi ja kobamisi, sest keegi ei teadnud, miks seda vaja on. Peagi muutusime me õpetajatenaga mugavateks, sest töövihik on hea vahend, et laps kaelast ära saada. Lükka talle töövihik ette, täitku lüngad ja kui aega jääb, siis kontrollime.

Eelkõige on töövihikud aga kaval äri. Seetõttu olemegi tänaseks jõudnud hirmkalliste klantspiltide ja ebasäästliku paberiga töövihikuteni, mis on ainult neid väljaandvate kirjastuste töövõit. Allkirjutanu on ise nii õpikute kui ka töövihikute autor olnud. Õpikut tegin pool aastat, töövihikule kulus paar päeva, aga see oli rahaliselt palju kasulik, sest töövihikuid osteti igal aastal, raamatud kord viie aasta jooksul. Ülesanded, mis ma paari päevaga välja mõtlesin, on jõukohased igale kolleegile, aga nii oli paljudel mugavam, kuigi pooli ülesandeid nad oma õpilastel lahendada ei lasknud, sest neil olid endal paremad.

Töövihikute massilise kasutamise suurimad miinused on, et liiga suur osa ülesandeid jääb lahendamata ja kontrollimata ning et töövihik ei soodusta loovuse ja eneseväljendusoskuse arengut.

Töövihikutes pole ka midagi sellist, mida ei saa teha tehniliste vahenditega. Kiili Gümnaasiumis on igas klassis arvuti,

projektor ja üha rohkem dokumentikaameraid ning kõik õpetajad saavad oma tarbeks iga klassi töövihikud, kust olulisem välja valida. Lisaks tellime ka e-töövihikuid.

Õpetamise kvaliteet

Kaasaegne õpetamiskvaliteet peaks rajanema õpilasekesksele koosõppimisele, kus õpetajal on suunaja ja juhendaja roll. Koosõppimise vormid tänapäeva koolis on paaristöö, üksteiselt õppimine, meeskonnatöö, diskussioon, dispuut, ajurünnak, rollimängud, kaasuste lahendamise, projektiõpe, õppekäik, töötuba, mäng jne. Mitte ükski neist vormidest ei eelda töövihiku olemasolu.

Kui ma mõtlen, milline võiks olla uue aja töövihik, siis lisaks aktiivõppemeetoditele ja tehnoloogilistele vahenditele tulevad mul kohe silme ette Mere- muuseum ja teaduskeskus AHHA. Loodangi, et kaasaegsed teadus- ja õpikeskused tuleb ainsa juurde, sest selline õpikeskus on kui neljamõõtmeline töövihik. Siin tegutsevad nii aeg kui ka kolmemõõtmeline ruum. Lüngad, mis siin täita tuleb, peab ise üles leidma.

Kiili Gümnaasium on igati soodustanud õppekäike, aga alati ei pea õppekäigule mine- ma, sest ka klassis toimuvat õpiotsustust saab – ja ilmselt lausa peab – samadele põhimõtetele rajada, sest just siin on tänane pedagoogiline väljakutse.

Tänane lahendus

Arvestades seda, et teadus ja õpikeskused pole kunagi piisavalt, et eelpool kirjeldatud pedagoogiline ideaal täitub sammhaaval ning et e-õppevahendid pole ka veel piisavalt head, siis on tänane lahendus järgmine:

- kool ostab 1.-3. klassini töövihikud, sest algkooli õpilase kirjutamisoskuse ja -kiiruse ei ole veel piisav, et pikki lauseid ja lahenduskäike vihikusse kirja panna. Selles vanuses on kindlasti õigustatud ka harjutused, kus peab täitma vaid lünki;
- kool otsustab 11. novembriks, kas ülejäänud kooliastmetele puhul on õppeaineid, mille puhul töövihik on vältimatu abimaterjal. Raha nende ostmiseks lapsevanemalt ei küsita.

Loomulikult ei saa kool keelata lapsevanemal oma lapsele töövihikute ostmist. Lapsevanem peab aga teadma, et töövihik ei ole see, mille olemasolu tagab õppekava täitmise või parima õpitulemuse. Töövihik on vaid üks õppetööd toetavatest ja täiendavatest lisamaterjalidest, mis mõnes vanuses ja mõnes aines sobib paremini, mõnes halvemini.

LUGEJA KIRI

Mõelgem ka eakatele

Selle artikli kirjutatan mitmete eakate mõtetest ja soovidest. Kiili lehes kirjutatakse pidevalt noortest ja ainult lastest ja nende tegemistest ja muredest – see on ju tulevik. Meie, eakad, oleme siiski alusmüür oma vallale, töötanud siin ja siia ka terve jätanud. Meil on toredad perearstid, kes meie tervist turgutavad ja meil on Ellen Rööp, kelle näol on alati naeratus, sõbralik ja igas valdkonnas abi andmas. Eakad ei vaja ainult koduabi, vaid et oleks ka inimene, kes julgustaks neid ja tooks neid koduseinte vahelt välja kes on sinna jäänud – see on tervis –, siis jääksid mõnedki retseptid kirjutamata. See on päikseline päev, kus tunnend end reipana teiste seas.

Pensionäride ühendus

Kuid siiski on eakaid vaja vaimeelset suunata. Nabalas on palvemaja, kus käia, kellele see toeks; Kiilis rahvamaja, kuid Luigel elavatel ei ole kohta, kus kodu lähedal kokku saada. Oleks tore, kui äsja valitud volikogu leiaks sõbraliku ja aktiivse inimese ja moodustaks pensionäride ühenduse, sest praegu aktiivsed eakad tegutsevad oma tahte jõust juba aastaid, käivad koos – see annab elujõudu. Meil on toredaid ja tegusaid pensionäre, tantsurühm Ago ja Memmed, ansambel Elurööm, käsitööring, eakate Tujutare. Käime kõik proovides ja tahame ka oma saavutusi näidata, varem oli selleks Tujutare, kuid mille- gipärast on meid tõrjutud. Kuid Elurööm on leidnud palju esinemi väljapool Kiilit ja tänu valla toetusele, millele loodame ka edaspidi. Viimastel aastatel on kirjutatud palju projekte eurorahadega igasugusteks vajaduseks. Miks ei võiks seda teha keegi valitavas volikogus – pensionäride ühenduse moodustamiseks.

Rohkem läbimõtlemit

Miks kirjutata nii pikalt? Oli 1. ja 2. vabariiklik eakate päev Salme keskuses, kuhu tulid tuhandet, neile korraldati transport. Mis sest, et elame Tallinnale lähedal, kuid palju pole võimalised bussiga sõitma omal käel, ja ei tea, kus Salme keskus asubki. Miks meie eakad on halvemat? Tujutare pidu ja Kiili kooli aastapäev kattusid, soovitsaks rohkem läbimõtlemit. Soovin kõigile hoolivust, sest me kõik vananeme koos. Kallid kandidaadid – on ka aeg hakata lubadusi täitma kui saate valituks. Soovime uuele vallavalitsusele ja volikogule tegusaid aastaid!

MAIRE PIKK
ANSAMBEL ELURÖÖM
LAULJA

Kiili Leht

Väljaandja: Kiili vallavalitsus, Nabala tee 2A, Kiili alev, Kiili vald, Harjumaa
Toimetaja: Marko Tooming | E-mail: marko@harjuelu.ee | Telefon: 679 0271
Reklaam ja kuulutused: marko@harjuelu.ee

Lehetoimetusele on õigus kaastööd nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastööd ei tagastata ega retsenseerita. Toimetaja ega väljaandja ei vastuta kaastööde autorite või allikate esitatud seisukohtade õigsuse ja arvamuste eest.

KIRJUTA ARVAMUS VÕI KOMMENTAAR

• Märkad oma koduvallas midagi, mis silma riivab või rõõmu teeb; tahad midagi välja öelda, mis hingel on, kedagi kiita või laita; arvad teadvat, mida saaks paremini teha kui seni ja tahad oma arvamust kõigi Kiili valla elanikega jagada. Kirjuta oma arvamust või kommentaari aadressile marko@harjuelu.ee ja see võib leida tee Kiili Lehe arvamusteküljele.

Kiili valla Aasta Ettevõtte auhinna võitis EstNor'i poolt vastu firma juhi abi Erik Vesiloik. Lauri Peterson

Valiti Kiili valla Aasta Ettevõte

● 26. oktoobril toimus Kiili Ettevõtjate Liidu (KEL) aasta pidu. Peol osales 20 Kiili valla ettevõtet. Järjekorras üheksas tegevusaasta on toonud mõned muudatused.

Võitja kuulutas välja ning auhinnakarika andis EstNor'ile üle Kiili Ettevõtete Liidu juhatuses esimees Külle Joonson, kes tegi ühtlasi ettepaneku laiendada järgnevatel aastatel ettevõtete tunnustust erinevatesse kategooriatesse, nagu valla aasta investor, aasta areneja, aasta lastesõber, aasta uustulnuk.

Firma EstNor kandidatuur valiti välja koostöös valla juhtkonnaga ning tervitusega esines ka vallavanem Valeri Kukk. Eelkõige tunnustati ja kiideti EstNor'i tegevust vee- ja kanalisatsioonitrassi rajamisel Kurna teele, mis annab võimaluse trasiga liitumiseks ka teistele ettevõtetele, nii isikliku elu kui äritegevuse koondamist Kiili valla ning juba planeeringus olevatele uusprojektidele.

KÜLLI JOONSON

Abi on ainult töökorras suitsuandurist

● Selle aasta jooksul on Eestis tulekahjudes hukkunud 30 inimest ja viga saanud ligi 70 inimest.

Enamiku tulekahjudes puhul, kus inimesed hukkusid või said vigastada, ei olnud majapidamises töökorras suitsuandurit. Liiga tihti avaneb päästjatele pärast tulekahju vaatepilt, et laes on üksnes suitsuanduri alus, suitsuandur ise on juba varem maha võetud.

Tulekahju korral rakendub õigeaegselt tööle ainult täis patareiga ja õigesse kohta paigaldatud suitsuandur. Suitsuandur teavitab tulekahjust, kui põlen-gukolle on veel väike ning see on võimalik kiiresti ära kustutada. Kui tulekahju puhkeb öisel ajal, äratab suitsuandur alarmiga magavad inimesed ning neil on võimalus põlevast hoonest välja saada.

Alates 2009. aastast on suitsuandur igas majapidamises kohustuslik.

Suitsuanduri õige paigaldus

● Kui majapidamises on üks suitsuandur, tuleb see paigaldada magamistubade lähedale koridoris.
● Lisakaitseks soovitage paigaldada suitsuanduri kõikidesse magamistubadesse ja seejärel

eluruumidesse.

● Kööki ja vannituppa pole soovitatav suitsuandurit paigaldada, söögiaurud ja veeaur põhjustavad rohkesti valesid tuleid.

● Avatud köögi puhul tuleb suitsuandur paigaldada toapool-sesse ossa, kus see ei reageeri söögiaurudele.

● Suitsuandur tuleb kruvidega lakke kinnitada, võimalikult toa keskele ning vähemalt pool meetrit eemale seintest, lampidest ja ventilatsioonivadest.

Suitsuanduri hooldus

● Vaheta suitsuanduri patareid, kui see hakkab tühjaks saama.

● Suitsuandur annab patareid tühjenemisest teada vaikse hoiatusheliga, mis kostub umbes iga minuti järel.

● Tühja patareid asemele tuleb panna sobiva pingega patareid, enamasti on selleks 9V. Vale pingega patareid kasutamine võib suitsuanduri ära rikkuda.

● Suitsuandurilt tuleb tolmu pühkida, sest tolmu võib põhjustada valesid tuleid või takistada suitsuanduri õigeaegset käivitumist.

● Veendumaks, et suitsuandur on töökorras, testi suitsuandurit testnuppu vajutades.

**SIRLE MATT
PÕHJA PÄÄSTEKESKUSE
KOMMUNIKATSIOONIJUHT**

UUS DIREKTOR SUURI MUUTUSI EI PLAANI

Kaunid kunstid on osa inimesest

● Kiili Kunstide Kooli juhivad augusti esimesest päevast Kalev Vaidla, kes on Kiilis tegelikult juba seitse aastat tšellot õpetanud. "Õpetajaamet on keeruline, aga direktori koht pakub teistsuguseid väljakutseid," leiab ta.

Seitse aastat on pikk aeg ja selle jooksul on Kiili Kunstide kool saanud Vaidlale kodukooliks. Siin teab ta kõiki ja kõik teavad teda. See oli ka üks põhjustest, miks ta direktori kohale kandideeris.

"Eelmise direktori (Lauri Kivil – toim.) tööga olin väga rahul," ütleb Vaidla. "Asjad liikusid üsna selles suunas, nagu nad minu arvates peaksidki. Seetõttu teadsin juba kandideerides, et see koht vastab minu ettekujutusele ühest kunstide koolist."

Samas paigal seista ei soovi keegi. Omad plaanid on ka uuel direktoril.

Popid käsikellad

Vaidla sõnul annavad palju vajalikku infot sisseastumiskatsed – kui on märgata huvi uue eriala vastu, tuleks kaaluda selle eriala loomist. Näiteks on populaarseks osutunud käsikellade ansambel, millega tegi algust Lauri Kivil. "Praegu on meil üks laste grupp, aga võiks olla kaks, võib-olla isegi kolm," pakub Vaidla. "See on populaarne laste seas, kes tahaks muusikaga tegelda, aga ei soovi konkreetset pilli õppida." Rutiin on käsikellade puhul vähenõudlik – koos käiakse kord nädalas, harjutatakse ning õpitakse lugusid. Käsikellade ansambelis osaledes võib targata õpilases huvi mõnd instrumenti tõsisemalt õppida. Plaanis on avada käsikellade grupp ka täiskasvanutele.

"Kui kooli avaaktusel oli käsikellade tutvustus, siis pärast esinemisi olid lapsevanemad kelle ümber koos ja uudistasid," meenutab direktor. "Kui kõik hästi läheb, huvilisi leidub, siis peaks novembrist juba täiskasvanute ring tööle hakkama." (Kel huvi, vaata lisainfot leheküljelt 5).

Teine plaan on taaskäivitada kooli orkester. Juba kaua kavas olnud ettevõtmisele mõjus halvavalt vahepealne (juurdeehituse aegne) olukord Kiili gümnaasiumis, kus õpilased käisid kahes vahetuses ning proovide ajad ei sobinud kõigile. Nüüd tundub, et lõpuks on takistused ületatud ning orkestri saab taas moodustada.

Andekad üles leida

Kunstide kooli vajalikkuses vallas ei kahtle tänasel päeval keegi. Seega saab koolis rahulikult keskenduda õpetamisele ja talentide leidmisele.

"Esimene eesmärk on leida

Kiili Kunstide Kooli direktor pole ametikoht, kus vaid valges kabinetis allkirju anda. Vahetevahel tuleb ka uks paika tõsta. Koos kooliga juhivad Kalev Vaidla 1. augustist ka Kiili rahvamaja. Marko Tooming

Kalev Vaidla

- Elab Tallinnas Nõmmel, 29-aastane.
- Töötanud tšelloõpetajana Kiili Kunstide Koolis 7 aastat. Lisaks õpetas tšellot Kuusalu, Viimsi ja Rapla koolides.
- Leiab, et tšello populaarsus on taas tõusuteel. "Palju aitas kaasa möödunud aastane "Klassikatahtede" sari ETV-s, kus võitis tšellomängija Marcel Johannes Kits," ütleb Vaidla.
- Ise mängib tšellot, kui võimalust pakutakse. Viimati mängis Järvi festivalil Pärnus.
- Töötab Kiili Kunstide Kooli direktorina selle aasta 1. augustist.

igale erialale piisavalt õpilasi," ütleb Vaidla. "Puhkpillidega on väike mure, näiteks oboed meil ei mängita. Keelpillidest võiks olla ka viioliin, aga eks peame vaatama oma võimalusi."

Teine eesmärk, nagu direktor selle sõnastab, on leida vallast lapsed, kes on andekad ning kes saaksid tulevikus minna edasi õppima, kes on potentsiaalilt tulevane Eesti kultuurielid. Samas on muusikaga tegelemise tahet palju rikkemates kui ainult tippu pürgijates.

"Tahame üles leida kõik, kellel on muusikaga tegelemise tahet. Isegi kui ei minda pärast siinse kooli lõpetamist edasi õppima, teatakse vähemalt, mis on klassikaline muusika," ütleb Vaidla. Ja see polegi kaasajal enam enesestmõistetav. Paha-tihti küsitakse hoopis, et kas on mõtet asjal, millest ma aru ei saa? Direktor loomulikult nii ei arva. "Sama küsimuse võiks ju

esitada ka füüsika ja matemaatika kohta – kui lapsed koolis seda ei õpi, ei saaks ka aru, mis need on," toob ta näite. "Kui tegelda ainult asjadega, millest on väga lihtne aru saada, siis võiks ju küsida, et milleks üldse kool?"

Vaidla jaoks on kaunid kunstid osa inimesest, seda juba iidsetest aegadest saadik. Ja kui seda ei arenda, jääb osa inimesest välja arendamata.

Eestis kipub selle hüpoteesi järgi elu mittetäielikuks jääma, sest riik meil teatavasti huviharidust ei toeta. Ka Kiili Kunstide Kool eksisteerib tänu vallale ja lapsevanematele, kes lapse osalustasu maksavad. "See haridus on laste jaoks oluline," ütleb Vaidla. "Seda ütlevad kõik, kellelega olen vallas kokku puutunud. Minu ülesanne on hoida, et selliste põhimõtete kool edasi kehtaks."

MARKO TOOMING

Meie valda sündisid:

- 19. september Lisanna Gerda Vunder, palju õnne, Katrin Proomet ja Teet Vunder!
- 25. september Andreas Heinsalu, palju õnne, Milen ja Andres Heinsalu!
- 28. september Loore Kunman, palju õnne, Agris Nobel ja Erol Kunman!
- 1. oktoober Iker Mölder, palju õnne, Marilyn Matso ja Priit Mölder!
- 16. oktoober Mart Merjel, palju õnne, Laima Lapp ja Mihkel Merjel!

Sünnipäevad novembris

100 Salme Tärna	26.09
94 Vilma Leosk	23.11
91 Selma Ruutopõld	08.11
89 Salme-Susanna Hinnov	13.11
89 Jekaterina Dranko	14.11
87 Uuno Loo	02.11
86 Ella Heinla	18.11
86 Leida Käige	23.11
83 Muza-Erika Rahuoja	20.11
82 Eva Liigmann	01.11
82 Leida-Benita Kirsch	12.11
81 Malle Seller	04.11
81 Veera Laev	23.11
80 Ester Kalviste	29.11
78 Ilmar Mikkor	04.11
77 Avo Kuus	09.11
77 Nikolai Nurmetalo	29.11
76 Anni Vesiloik	15.11
75 Enda Jääger	11.11
70 Jüri Viigimäe	12.11
65 Mati Mäe	17.11
65 Juri Horušenko	17.11

Tujutare tervisepäev

24. novembril kell 13.00 Kiili rahvamajas. Kohale tuleb professionaalne 20-aastase kogemusega farmatseut, kes viib läbi kehaliste üldnäitajate mõõdistamist: • kehmassi indeks • keha luustiku mass • rasvaprotsent • veeprotsent jne.

Lisaks valmistatakse tervislikult ja uuenduslikul moel toitu ning tutvustatakse uusimaid ökotootmeid. Tasu 1 euro.

KIILI RAHVAMAJA

Jõulutoetustest vallas

- Ühekordset rahalist toetust 65 eurot on võimalik taotleda kolme ja enama lapsega peredel, puudega lastega peredel, vanemliku hoolitsuseta laste eestkostepere ja hooldusperedel, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Kiili vallas. Avaldusi saab esitada 1. novembrist kuni 20. detsembrini eesti.ee keskkonna kaudu, posti teel, e-posti teel või ise kohale tundes. Avalduse vorm on kättesaadav Kiili valla koduleheküljel.

Ühekordset 30 euro suurust toetust saavad taotleda Tšernobõli AEJ likvideerimistööl osalenud, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Kiili vallas. Avaldusi saab esitada 1. novembrist kuni 20. detsembrini eesti.ee keskkonna kaudu, posti teel, e-posti teel või ise kohale tundes. Avalduse vorm on kättesaadav Kiili valla koduleheküljel.

Kiili vallavalitsuse poolt on kõigile kuni 16-aastaste lastele, kelle elukohaks rahvastikuregistri andmete kohaselt on Kiili vald, kingituseks kommipakk.

Kiili Gümnaasiumis õppivad lapsed saavad kommipakid kätte koolis. Kiili Lasteaias käivad lapsed saavad kommipaki kätte lasteaias.

Mujal koolides ja lasteaiades õppivate kuni 16-aastaste laste kommipakid on lapsi ootamas Kiili vallavalitsuse sotsiaalosakonnas alates 15.12.2013-31.01.2014.

**ANN VAHTRAMÄE
SOTSIAALNÕUNIK**

Lapsehoiuteenuse hüvitamine raske või sügava puudega lapse vanemale

- Raske või sügava puudega lapse vanemale hüvitab riik osaliselt lapsehoiuteenuse kulusid, kuna nendel lapsevanematel on tavalisest suurem hoolduskoormus ning vajadus hooldamisest vaba aja järele.

Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse piirmäär raske või sügava puudega lapse kohta on 371 eurot kalendriaastas. Lapsevanem võib teenust kasutada nii ööpäevase kui ka päevase teenusena. Teenust on võimalik kasutada ka tundide arvestuses. Lapse hooldusteenuse vajadus peab kajastuma rehabilitatsiooniplaanis.

Sügava ja raske puudega vanematel on soovitatav tutvuda ka Kiili vallavalikogu poolt 15.11.2007 vastu võetud määrusega nr 21 "Sügava ja raske puudega laste riigi rahastatava lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise kord".

Avaldus koos kehtiva rehabilitatsiooniplaaniga tuleb esitada Kiili vallavalitsuse sotsiaalosakonnale. Lisaküsimuste korral palume pöörduda Kiili vallavalitsuse sotsiaalosakonda.

**ANN VAHTRAMÄE
SOTSIAALNÕUNIK**

AUTOJUHTE AITAKSID NUMMERDATUD MAJAD

Jäätmevedu on nüüd korraldatud

- 1. oktoobril algas neljas Harjumaa vallas – Kiilis, Jõelähtmes, Raasikul ja Raes – ühine korraldatud jäätmevedu. Esimesest kuust rääkisime Harju Ühistegevuste Keskkuse (HÜK) tegevjuht Tõnu Tuppitsaga.

Nelja valla prügiveo hanke võitis sel suvel Eesti Keskkonnateenused AS, kes alustas augustis lepingute laialisaatmist. Täna on enamusel klientidest kokkulepped sõlmitud, lepingud vormistatud ja veograafikud käes. Esimesi arveid saab oodata novembri alguses.

Kiili oli neljast vallast ainuke, kus varem polnud korraldatud jäätmevedu. Mäletatavasti läks pankrotti eelmine vedaja, VSA, ning vallaelanikud valisid endale ise uue vedaja. Seetõttu on nüüd Kiili vald olnud teistest püüdlikum, et elanikke nõustada ja abistada ütleb Tõnu Tuppits. Kiili oli ka ainuke koht, kus toimus enne oktoobrit kohalik infopäev.

Ka koostöö valla ja HÜKi vahel on olnud hea, Kiili vallavalitsusest on tulnud palju täpsustavaid ettepanekuid. "Vald suhtleb elanikega tihedalt, siit jõuab mulle infot rohkem kui mujalt," ütleb Tuppits.

Aadresse lisandub

Kuidas on esimene kuu möödunud? Tõnu Tuppitsa sõnul on Kiili vallas suurimaks mureks olnud puudulik aadresside nimekiri. Neid lisandub siiani jooksvalt, neli-viis nädalas. Vald pingutab omalt poolt, et esitada kõigi jäätmevaldajate (ehk mapajadamiste, kus prügi tekib) nimekiri Eesti Keskkonnateenustele.

"Probleemid saavad alguse juba sellest, et mõned elanikud, kes on ära kolunud või juurde tulnud, pole sellest vallavalitsusele teada andnud," selgitab Tuppits.

Kellel on jäätmeveoga liitumise kohustus, kuid ei ole saanud lepingut, peaks ühendust võtma Eesti Keskkonnateenuste

Kui kellelgi on konteiner, mis on liiga suur, siis tasuks kaaluda selle väljavahetamist, soovib Tõnu Tuppits. Marko Tooming

klientideenindusega või vahemalt vallale teada andma.

Number konteinerile

Teine puudus, mis eriti puudutab uuselamurajoone, on majadelt numbrite puudumine. Kui inimene ise vaevalt et majaga eksib, siis prügiauto juht, kes pole kohalik, ei suuda kõhutunde järgi maja aadresse kindlaks teha. Ja kui ongi number majal, siis pole see mõnikord kinnitatud maja sellesse külge, kust läheb tee või kus asub konteiner.

"Keskkonnateenused on välja pakkunud, et nad annavad

klientidele soovi korral kleebised, kuhu igaüks saab oma majanumbri peale kirjutada ja selle konteinerile kleepida," ütleb Tuppits.

Esimesed emotsioonid korraldatud jäätmeveost on siiski positiivsed. Hind on sobiv ning neid, kes liituda soovivad, tuleb aina juurde. Nüüd jääb üle oodata esimest arvet.

Eesti Keskkonnateenustega kestab leping 31. detsembrini 2015. Kui kõik on rahul, on võimalik lepingut aasta võrra pikendada.

MARKO TOOMING

Teade koerte ja kasside omanikele

Vastavalt Kiili vallavalikogu poolt kehtestatud Kiili valla koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise eeskirjale peavad kõik Kiili vallas elavad koerad ja kassid olema "kiibitud" (looma identifitseerimiseks paigutatakse naha alla kiip) ja kantud Kiili valla lemmikloomade registrisse.

Kiibi paigaldab loomaarst. Registrikande saab teha loomaomanik ise (vt www.kiilivald.ee/9481) või pöörduda kande tegemiseks Kiili vallavalitsusse.

Kuni 30. novembrini 2013 korraldab Tallinna loomade

hoiupaik (aadress Viljandi mnt 24d, Tallinn 11217; www.loomadehoiupaik.ee) kiipimise sooduskampaaniat:

- tavaline kiip – 8 eurot üks loom. NB! Kui toote korraga kaks looma kiipimisele, on kahe looma kiipimise hind 10 eurot.
- minikiip – 12 eurot.

Alates 1.11.2013 saab Kiili valla elanike registrisse kantud loomaomanik soovi korral taotleda vallavalitsuselt kiipimise toetust. Toetus ühe koera või kassi kohta on 7 eurot, kahe looma kohta 10 eurot ja seda makstakse välja peale loomale kiibi paigaldamist.

Toetuse saamiseks tuleb taotlejal hiljemalt 16. detsembrini 2013 esitada Kiili vallavalitsusele kirjalik avaldus, milles on näidatud ära järgmised andmed:

- taotleja nimi ja elukoha aadress ning telefoni number;
- kus ja millisele loomale kiip paigaldati;
- arveldusarve number, kuhu toetus kanda;
- avaldusele tuleb lisada koopia loomaarstile makstud arvest (koopiat saab teha ka vallavalitsuses).

**SIIRI TREIMANN
KESKKONNANÕUNIK**

NÕUSTAMINE

Psühhoteraapia aitab elu sõlmkohti lahti harutada

- Meil kõigil juhtub elus asju, mida ei tahaks. Saame haiget, pettume, meid tabavad valusad kaotused ja ka suhted, kui oleme unistanud.

Kibedus ebaõiglasena näivate raskuste pärast võib kasvada nii suureks, et täidab kogu su elu. Võib tunduda, et tulevikul pole enam midagi pakkuda ja tekib küsimus: "Milleks üldse vaeva näha?"

Alati ei pruugi midagi traagilist juhtuda, ent tunned end sageli ärevana. Kardad uusi olukordi, mõtled ette, mida järgmiseks teed või ütled, kardad kõikvõimalikke haigusi ja oma laste pärast – sinu elu juhib katastroofiootus "midagi halba kindlasti juhtub". Pikka aega lastega kodus olnud naised võivad tunda end väheväärtuslikena, enesetunne on valdavalt halb ja energiat vähe. Ehk on aeg naasta tööle, ent puudub enesekindlus, tahe ja julgus.

Ärevus ja hirmud üha kasvavad – kaovad sisemine tugi ja elurõõm. Sarnased mõtted korduvad ja seeläbi tallatakse sügavamaks negatiivsete hoiakute rada, kust on oma jõuga raske välja tulla. Masendavad mõtted, kibestumine, vähenenud energia ja lootusetuse tunne on märgid sellest, et on aeg otsida välist tuge.

Pole valmis vastuseid

Tänavu sügisest saab Kiili vallas osaleda gestaltpsühhoteraapias, kus terapeut aitab luua suuremat selgust sellest, mis sinuga toimub. Seeläbi tekib valikuvõimalus: kas jääda edasi ohvrirolli või taastada oma jõud.

Teraapia on põnev ja loomingu protsess, mis sünnib hetkel, kui kohtuvad terapeut ja klient. Ei ole valmis vastuseid ega lahendusi. Küll aga püüeldakse järgmiste eesmärkide suunas: enese aktsepteerimine, teadlikkuse kasvatamine, piiride panemine, võime püsida käesolevas hetkes, võime asju lõpe-

tada, võime reageerida ja võtta vastutust. Protsessi käigus käsitletakse tundeid, mõtteid, vaimust ja pööratakse tähelepanu ka kehalistele reaktsioonidele.

Teraapiasse tuleb sa sooviga midagi muuta, ent ajugümnaastikast jääb muutuste tegemiseks tihti väheks. On vaja kogemust. Selleks on erinevaid tehnikaid, mis toetavad eneseväljendust ja julgustavad kohe uuel teel esimesi samme astuma. Näiteks saad sa turvalises keskkonnas kogeda, mis juhtub siis, kui sa ütledki oma ülemusele "ei"? Kas maailm kukub kokku, kui sa näitad oma nõrkust? Mis tunne on jagada vastutust ja loobuda püüdlusest olla täiuslik?

Võta ühendust

Tõsi on see, et teraapias kogetakse väga valusaid hetki selleks, et haavad saaks paraneda. Tasuks selle julguse eest kogetakse ka kergendust ja rõõmu. Lapsevanemad teavad, et see on nende lastele suurim kingitus, kui emad-isad on rõõmsad ja rahulolevad. Siis ei pea lapsed nende pärast enam muretsema.

Teraapia aitab ennast tundma õppida, parandada oma suhet või leida jõudu, et lõpetada mittetoimivad suhted. Samuti on see toeks juhul, kui soovitakse üle saada traumaatilistest kogemustest ja leinast või olakse just mõne keerulise olukorraga silmitsi. Teraapiast on vähem abi aga neile, kes arvavad, et terapeut peab nende eest kogu töö ära tegema.

Kiili vallas pakub gestaltpsühhoteraapiat Kaire Talviste. Kui tunned, et tahaksid midagi oma elus muuta, siis võta ühendust: 596 3467, e-post: kairetalviste@hot.ee.

Gestaltteraapia on oma stiilide poolest üks rikkalikumaid meetodeid, mida praktiseeritakse individuaalteraapias, gruppides, paariteraapias, perede ja lastega, samuti organisatsioonides ja ettevõtetes.

Gestaltteraapia kohta loe lähemalt aadressilt: www.gestalt.ee.

KAIRE TALVISTE

Teraapia on põnev ja loomingu protsess, mis sünnib hetkel, kui kohtuvad terapeut ja klient. Erakogu

Seebi keetmise õpituba 20. novembril kell 19.00 Kiili rahvamajas

Juhendab Kristina Lahe. Tasu: 7 eurot
Igale osalejale valmib mee-sidrundi seep, tõrvaseep, lavendliseep.
Registreerimine aadressil kadi@kiilivald.ee või tel 5349 4683.

4. detsembril kell 19.00 Kiili rahvamajas jõuluküünlaaluse valmistamine klaasmosaiiktehnikas

Juhendaja Mari-Liis Makus

www.klaasimari.ee

Õpitoas valmistame klaasist küünlaaluse klaasmosaiigi kaunistusega. Spetsiaalse liimi ja täitesegu abil kaetakse klaasvorm vitraažiklaasi tükikestega, mille ise paraja suurusega valmis lõikame. Jõukohane kõigile. Oodatud on nii täiskasvanud kui lapsed alates 10. eluaastast. Hind täiskasvanule 10, õpilasele 8 eurot. Kaasa võtta klaasvorm, kuhu mahub teeküünlal.

Info ja registreerimine aadressil kadi@kiilivald.ee.

Hingedepäeva kontsert Meie inimesed 2. novembril kell 17.00

Esinevad Kiili valla inimesed Markus Lattikase bändi saatel
Kontsert on tasuta

www.kiilivald.ee
facebook

Olev Ranniku pink asub Kiili Gümnaasiumi siseõuel, vaatega staadionile, mille rajamine oli koolijuhile südameasjaks. Marko Tooming

“Olgu teil jõudu, kannatust ja südant olla Õpetaja”

Sellised sõnad seisavad pingil, mis avati legendaarse koolijuhil ja õpetajal Olev Ranniku mälestuseks Kiili kooli 155. aastapäeva tähistamisel. Tänavu jaanuaris meie seast lahkunud meest meenutas siis Kiili Gümnaasiumi pere: “Ta oli Õpetaja suure algustähega.”

Mälestuspingi idee autoriks oli Kiili Gümnaasiumi õpetaja Esta Kullamaa.

Mälestuspingi tegid valmis kooli käsitööõpetaja Peter Pihl ja Kiili Varahalduse SA töötaja Veiko Raja.

MARKO TOOMING

Isad ja nende valmistatud uss-pakurada. Kiili lasteaed

Suured naksitrallid väikeste mängumaal

- Selle aasta septembrist sai Kiili lasteaed juurde neljanda maja – moodulmaja.

pallirõngad, jooksurajad ja kausihüppekast, puudus aga 3-aastaste lastele sobilik mänguväljak.

Septembri keskel pakkusid oma abikäe sotsiaaldemokraadid, kes ehitasid liivakasti, laua ja pingid.

Kuna lasteaia laiendamise otsus sai tehtud kevad-suvel, pidime ruttu hakkama maja täitma inventari, mänguasjade ja õp-
pevahenditega. Samuti “suurte ja väikeste naksitrallidega”. Tänu Jetstrading Grupp OÜ tegevjuhi Elar Jetsi ja tema töömeeste kiirele tegutsemisele sai maja ilus ja värviline mööbel. Maja paigutati lasteaia spordiplatsile, kus on olemas korv-

Päikesepaistelisel valimistepäeval trallisid saagide, labidate, kirkade ja rehadega naksitrallide maja taga Kristeri isa Marek, Mirjam Maribeli ja Mir-
tel Mirelle isa Mati, Tim Jorgeni ema Styna, Jonase isa Jarmo, Kristella isa Erki, ema Agnes ja nende väikevend Kennert. Ereti isa Elmer ja ema Erle kogu perega.

Pildistasid ja võileibu tegid, teed ja kohvi keetsid õpetajad Aet ja Triin. Trallimist koordineeris Thori isa Mark. Pealelõunaks oli valmis tore uss-pakurada, maasse kaevatud autorehvid, saetud ja “kivilihvitud” pingid liivakasti nurkadesse ja laua äärde.

Nüüd ei jõua väikesed naksitrallid õueaega ära oodata. Uuel mänguväljakul on ju nii palju tegemist. Põnev ja lõbus oli pühapäeval ka “suurtel naksitrallidel”. Oleks vaid veel seinä ääres materjali olnud...

Suur tänu kõigile!
MAIBI RIKKER
KIILI LASTEAIA DIREKTOR

Ekskavaator- laaduri teenus

Kaev-, planeerimis- ja laadimis-
tööd, vee- ja kanalisatsioonitrasside, drenaažikraavide, hoonete vundamendiaukude, kaabli-
kraavide, tee ja parkimisplatside väljakaevamine ja tagasitaitmine.

PAEKNA AUTO OÜ
Kiili vald, Paekna küla
paeknaauto@hotmail.ee
5373 5300

Kiili valla korstnapühkija hoolitseb hea meelega Teie küttekollete ja korstnate eest.
Vajadusest andke teada telefoni või maili kaudu.

A
KORSTEN

Telefon 5682 0974
info@akorsten.ee

KOKPIT AUTOTEENINDUS sildade reguleerimine

- rehvivahetus
- veermiku remont
- õlivahetus

E-R 9-18
Veetorni 9, Jüri

Tel 604 8775
info@kokpit.ee

RAHVAMAJA

Alustab käsikellade ansambel täiskasvanutele

Täiskasvanutele mõeldud käsikellade ansambel alustab novembrikuus, tunnid hakkavad toimuma kolmapäeviti kell 18.00 Kiili rahvamajas. Ansambli juhendab Campanelli käsikellade ansambli juhendaja Inna Lai.

Vastu võetakse 10-12 liiget, osavõttusaga 12 eurot kuus. Huvilistel palun kindlasti eelnevalt registreerida aadressil kadi@kiilivald.ee.

Lisaks on ka Kunstide Kooli lasterühmas veel vabade kohade olemas (KKK õpilastele tasuta ja teistele lastele 9 eurot kuus).

Kasutada on võimalik kahte liiki erinevaid kelli: pronksist valmistatud inglise käsikelli ja koorikäsikelli (*choir handchime*). Meie kollektioonis on hetkel üks oktaav inglise käsikelli ning neli oktaavi koorikäsikelli.

Kelladega musitseerimise viis on väga eriline. Mängijad panevad erinevas häälestuses kellasid vaheldumisi helisema. Kuigi kellasid on meisterdatud metallist, on nad väga õrnad, seepärast on kellade all pehme matt ja käes kantakse kindaid.

Inna Lai tutvus käsikellamuusikaga 1991. a. USA-s. 1993. aastal alustas ta kellamängijana kellaansambli Arsis. 2005. a. asutas oma käsikellade ansambli Campanelli ja käsikellastudio KellaRing noortele mängijatele. Mõlemad tegutsevad Nõmme kultuurikeskuses. Samal ajal alustas Inna ka soolomängudega. Eesti Kontserdi egiidi all esineb ta koolikontsertide programmis “Imeline kellahelin” ja juhendab õpituba käsikelladele tuntud sarjas “Teeme ise muusikat” Tarus Vanemuise kontserdimajas, Jõhvis, Pärnus ja Tallinnas. Soolokavaga on Inna edukalt esinenud Venemaal, Soomes, Rootsis ja Saksamaal.

KADI KROON-LAUR

HAAUPIIRDED
Hauapiirde ja hauakivide valmistamine, müük ja paigaldus kalmistutel üle Eesti.
Hauapiirde ja hauakivi koos tellimisel SOODUSTUS.
Avatud E-R 10-18, L 10-15
Hauapiirde OÜ. Punane 68, Tallinn.
Tel 558 7276. www.hauapiirde.info

Fekaalivedu
Tel 5625 6258
OÜ Fekalist

Ehitusliku saematerjali müük ettetellimisel, saadaval kõik standardised ja mittestandardised ristlõiked. Pakume ka lintsaeteenust stantsionaarsel lintsaeraamil.
EOT GRUPP OÜ
Kiili vald, Paekna küla
Tel 5373 5300
eot.grupp@gmail.com

SPORDIUDISED

Kiili vallarahva VI sportmängud

Lõppesid Kiili vallarahva VI sportmängud, kus esmakordselt krooniti üldvõitjaks Kangru aleviku võistkond. Palju õnne! Sportmängude pidulikult lõpetamisel Kiili rahvamajas andis võistkondadele auhinnad kätte Kiili vallavanem Valeri Kukk. Siinkohal viimase kolme ala tulemused ja üldkokkuvõte:

Kiili vallarahva VI sportmängud – 13. ala – petank:

1. F-Team 6 p (Kätlin Kaarest, Margus Parts, Rait Kuhlberg)

2. Kangru 5 p (Andra Rannik, Siim Rannik, Margus Rämmi)

3. Kiili Gümnaasium 4 p (Marita Pirnipuu, Karl Aksin, Jõrgen Norkroos)

4. Nabala-Paekna 4 p

5. Vaela-Mõisaküla 3 p

6. Luige-Sausti 3 p

7. Kiili I 2 p

8. Kiili 2 1 p.

Kiili vallarahva VI sportmängud – 14. ala – laste teatevõistlus:

1. Kiili I 3.15,9 (Elin Taim, Kaur Tepper, Marie Randala, Karmo Varatu, Kirke Talviste, Erik Tuisk)

2. Kiili 2 3.34,8 (Anette Almazov, Rassel Rohtla, Edel Taim, Hendrik Kose, Hannah Rosenfeld, Joosep Tiganik)

3. Kangru 3.41,8 (Britten Remmelkoo, Walter Saidla, Stiina Sarevet, Gregor Rasva, Nora Eliis Liiva, Sander Erik Iives)

4. Vaela-Mõisaküla 3.47,8

5. Luige-Sausti 3.50,3

6. Lähtse 3.57,9

7. Nabala-Paekna 4.02,5

8. Kiili Gümnaasium 4.19,1

9. F-Team 5.07,2

Kiili vallarahva VI sportmängud – 15. ala – mälumäng:

1. Luige-Sausti 22 p (Ange-lika Lään, Vaike-Astrid Kuusk, Hannes Palang, Risto Laar, Remi Lott)

2. Kiili 2 19 p (Karin Kütt, Marit Laidroo, Tõnu Aamisepp, Kaido Kutsen, Mati Noode)

3. Kiili I 18 p (Tiiu Tamm, Olga Kivisalu, Andres Aamisepp, Rain Semiskar, Ivo Tatrik)

4. Kangru 15 p.

5. Vaela-Mõisaküla 14 p

6. F-Team 14 p

7. Nabala-Paekna 8 p

8. Kiili Gümnaasium 8 p

Võistkondlik paremusjärjestus (arvesse läks 13 paremat tulemust, 2 nõrgemat ala läks maha):

1. Kangru 112 p

2. Kiili I 102 p

3. Kiili 2 100 p

4. F-Team 93 p

5. Nabala-Paekna 88 p

6. Vaela-Mõisaküla 69 p

7. Luige-Sausti 69 p

8. Kiili Gümnaasium 69 p

9. Lähtse 14 p.

Kokku osales sportmängudel 295 osavõtjat. Täname!

Jalgpall

Rahvaliigas jõudis Kiili JK meeskond teatavasti 16 parema hulka. Ka seekord vedas loosiga, saime kodumängu – vastaseks võistkond Sisehoovi Legendid Viimsist. Mäng oli nagu eelmise mängu koopia, meie ründasime, kontrollisime mängu, kuid vastaste väravavaht oli tasemel,

samuti mõned postid, latid. Poolaeg 0:0. Teisel poolajal sama lugu, kuid siis õnnestus Taulnol lõpuks 1:0 ära lüüa. Tundus, et nii see mäng lõppebki, kuid vastased nii ei mõelnud ning 2 minutit enne lõpuvilet seis tablool 1:1. Taas penaltid – seekord olid täpsemad vastased ja veerandfinaali pääsesid nemad. Palju õnne neile! Kuid tänud kõigile meie meestele tubli hooaja eest.

11. oktoobril peeti Sportland Arenal Rahvaliiga miniväljaku (puurijalgpalli) finaali. Väljakul 3+1 mängijat. Osales neli meeskonda. Kiili JK meeskond võitis esimeses mängus JK Puhja 2:1 (mõlemad väravad löi Remi), teises mängus kaotati 1:3 JK-le Purakas Tartust (värav Sander Reesalu) ning kolmandas mängus viigistati 3:3 FC Salmega Saaremaalt (väravad Jaan, Sander Saar, Aivo). Kokkuvõttes tubli 3. koht, arvestades, et varem polnud meie mehed sellist porte-jalgpalli mänginud. Meeskonnas mängisid Aivo Kuusmaa, Jaan Uudelt, Sander Saar, Sander Reesalu, Remi Lott, Kevin Arike. Peatreener Rainis Saar, abitreenerid Rainer Põld ja Kaupo Kütt. Võitis FC Salme Saaremaalt. Kõik osalenud meeskonnad said priipääsme õhtul A. Le Coq Arenal toimunud Eesti-Türgi mängule, mis lõppes kahjuks türklaste 2:0 võiduga. Välisloovudega pandi punkt 12. oktoobril Laagri staadionil toimunud Harjumaa meistrivõistlustel. Osales 6 meeskonda. Kõik meeskonnad mängisid omavahel läbi. Mänguaeg 2x10 min. Esimeses mängus kaotas Kiili JK 0:2 Aruküla meeskonnale, teises mängus samuti 0:2 Saue Jalgpallklubile, kolmandas mängus 0:3 Kõue vald/Augurile, neljandas mängus viigistati 2:2 Anija United'iga (väravad Konstantin ja Rainer) ning välisloovad lõpetati 2:1 võiduga FC Maardu üle (väravad Konstantin ja Rainer). Kokkuvõttes 4. koht. Meeskonnas mängisid Kaupo Kütt, Remi Lott, Sander Saar, Aivo Kuusmaa, Konstantin Kotivnenko, Rainer Põld, Tarmo Saarman ja mängiv treener Rainis Saar.

Nüüd treenitakse juba saalis, kus peatselt algavatel Eesti saaljalgpalli meistrivõistlustel 2. liigas on Kiili JK vastasteks Lääne piirkonnas FC Kehra Anija vald, JK Kohila, Maardu United, Aruküla Unibox ja FC Kose.

Korvpall
Algust tehti 2013/2014. a. Tallinna Kossuliigaga. Kiili SK meeskond mängib nagu eelmisel aastal B-divisjonis. Esimeses A-alagrupi mängus võideti võõrsil, T. Soku KK-s toimunud mängus Eesti Raudtee SK-d 77-56 (Milvert Vaaks 17 p, Jens Vendel ja Ott Põldsaar 16 p, Raul Koppel 11 p).

Algusid mängud ka erinevates naiste liigades. Eclex/1182 naiskonnas mängiv Birgit Piiburil tuleb raske hooaeg, sest naiskond mängib lisaks Eesti korvpalli meistriliigale (5 naiskonda)ka Nordea Ühisliigas (5 Eesti võistkonda+8 Läti võistkonda)ja Balti liigas (10 naiskonda – Eestist, Valgevenest, Lätist, Leedust, Rootsist, ja Uk-

rainast). Lisaks Birgitile mängivad oma võistkonna eest ka Laura Noor (Audentes SG/Noortekoondis – Eesti liiga+Nordea Ühisliiga) ja Janett Perv (KK Tallinna Ülikool – Eesti liiga+Nordea Ühisliiga).

Võrkpall

Eesti meistrivõistlustel meeste I liigas alustas tiitlikaitsja TTÜ/Kiili uut hooaega võõrsil 2:3 kaotusega Paide/Türi/Väätsa SK-le. Teises mängus kodusaalis Kiili Spordihallis võideti TLÜ-d, samuti 5-geimilises mängus 3:2. Hooaeg on alanud raskelt.

18. oktoobri õhtul Kalevi Spordihallis toimunud Credit24 Öövolle võistles enam kui 100 võrkpallisõpra, kelle seas oli nii tuntuid Eesti muusikuid, näitlejaid, lauljaid, poliitikuid, sportlasi, treenereid, ajakirjanikke kui harrastusvõrkpallureid. Meeleolukat võistlust vaatama tulnud pealtvaatajate ja võistlejate abiga koguti istevõrkpallurite toetuseks loterii ning oksjoniga 1200 eurot. Nelja Rahvaliiga naiskonna osalusel toimus ka eraldi turniir naistele, mille võitis – hurraa! – Kiili SK naiskond. Üle mängiti kõik vastased: Neemeco/Taco Express 25:23, VK Peetri Sõbrad 25:21 ja VK Paide 25:23. Naiskonnas mängisid Marit Laidroo, Piia Laus, Merje Volt, Öonne-Ly Tammsaar, Kätlin Kaarest, Marika Raiski, Eve Tappo, Laidy Lainoja. Naiste turniiri parim mängija oli Marit Laidroo. Tubli! B-alagrupi võitnud Schenker Liiga treenerite võistkonnas mängis ka Raigo Tatrik.

Jooksmine

40. Saaremaa Kolme Päeva jooks (1. päev 10 km+2. päev 16,195 km+3. päev 16 km): 30. Lauri Tiganik, 78. Toomas Lohho, 191. Relika Mell, 226. Meelis Atonen, 241. Katrin Laikre. 40. Saaremaa Kolme Päeva jooks. Noortejooks (1. päev 2 km+2. päev 3,24 km+3.päev 3,2 km. 6. Markus Pajur (P 11 vanuseklassi parim), 21. Liis Grete Atonen (T 11-4), 29. Hans Erik Atonen (P 16-5), 49. Kristofer Mell (P 6-4).

Jalgrattasport

Team Rattapood Cup/Kalevi Jalgrattakooli noorte mägitratasari – 5. etapi kokkuvõttes: M14/N16 – 8. Markus Pajur, M10/N12 – 24. Lauri Tamm, M8/N10 – 7. Kermo Tamm.

Rulluisutamine

Tallinna Rulluisumaraton (EMT Rullituur 7. etapp) 42 km – 62. Elmer Taim. IIZI skate/Rahvarull – 9. Elizabeth Jõgi, 15. Ermet Vain, 26. Kert Kustavson.

KAUPO KÜTT

Keskkonnamõju strateegilise hindamise mitteamalgatamise teated

Kiili Vallavalitsus teatab, et

1) 08.10.2013. aasta korraldusega nr 394 "Sõmeru külas Vähja kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine" otsustati mitte algatada detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist, sest

- detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmeketet ja mürataseme, vibratsiooni suurenemist. Kalda ehituskeeluvööndi eesmärkide täitmiseks näha detailplaneeringus ette meetmed kavandatava tegevusega kaasnevate võimalike negatiivsete mõjude vähendamiseks. Eelkõige tuleb leida optimaalne lahendus reovee käitlemiseks;

- lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnaningimustest ja maakasutusest, ei põhjusta ehitised ning nende sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga ning avariilukordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel järgitakse detailplaneeringuga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid;

- kui kavandatava tegevusega nähakse ette kinnistu jõepoolses osas rohkem kõrghaljastust, ei põhjusta kavandatav tegevus eeldatavalt jõe ja selle kallastel paikneva looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist;

- detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne kaitstavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada;

- kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara ega kultuuripärandit;

- detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud tootmist ega muud keskkonnaohtlikku tegevust;

- kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Valgustuse negatiivset mõju jõe ääres liikuvatele või elavatele loomadele-lindudele saab vähendada valgustuse suunamisega jõesse eemale;

- kavandataval alal asuva kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitisi juurde ei rajata ja olemasolevate kasutamisel järgitakse seadustega kehtestatud nõudeid.

Detailplaneeringu eesmärgiks on Sõmeru külas Vähja (30401:003:0354) kinnistu sihtotstarbe muutmine, ehituskeelu vööndi vähendamine, ehitusõiguse seadmine kuni kahekorruseliste üksikelamu seadustamiseks ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeritava maa-ala suurus on 2,0 ha. Detailplaneeringu koostaja ei ole veel teada.

2) 01.10.2013. aasta korraldusega nr 365 "Kangru alevikus Lea tn 9 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine" otsustati mitte algatada detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist, sest

- detailplaneering vastab kehtivale Kiili valla üldplaneeringule;

- detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmeketet, mürataseme ja vibratsiooni suurenemist;

- lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnaningimustest ja maakasutusest, ei põhjusta kavandatavas mahus hoonete rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga;

- detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale;

- detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne kaitstavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada;

- kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara ega kultuuripärandit;

- detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud tootmist ega muud keskkonnaohtlikku tegevust;

- kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Vibratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus.

Planeeritava maa-ala suurus on 0,19 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on Lea tn 9 (30401:001:1253) kinnistu ehitusõiguse määramine ühe kuni kahekorruselise üksikelamu ja ühe ühekoruselise abihoone rajamiseks hoonete suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 260 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Detailplaneeringu koostaja ei ole veel teada.

3) 15.10.2013. aasta korraldusega nr 420 "Kangru alevikus Kanarbiku tn 5 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine" otsustati mitte algatada detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist, sest

- detailplaneering vastab kehtivale Kiili valla üldplaneeringule;

- detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmeketet, mürataseme ja vibratsiooni suurenemist;

- lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnaningimustest ja maakasutusest, ei põhjusta kavandatavas mahus hoonete rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga;

- detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale;

- detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne kaitstavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada;

- kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara ega kultuuripärandit;

- detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud tootmist ega muud keskkonnaohtlikku tegevust;

- kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Vibratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus.

Planeeritava maa-ala suurus on 0,18 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on Kanarbiku tn 5 (30401:001:0632) kinnistu ehitusõiguse määramine ühe kuni kahekorruselise paariselamu ja ühe ühekoruselise abihoone rajamiseks hoonete suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 260 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Detailplaneeringu koostaja ei ole veel teada.

Detailplaneeringute koostamise algataja ja koostamise korraldaja on Kiili Vallavalitsus (Nabala tee 2a, Kiili alev, tel 679 0260), detailplaneeringute kehtestaja on Kiili Vallavolikogu (Nabala tee 2a, Kiili alev). Otsustega saab tutvuda tööpäevadel Kiili Vallavalitsuses (Nabala tee 2a, Kiili alev, vallaarhitekt Mart Liho tel 679 0272 või info 679 0260) alates 18.10.2013 kuni 04.10.2013.

Mis tulema peab, see tuleb,
kel otsa saab aeg, see läheb.
Minnes võtab ta lambist tule
ja süütab taevasse tähe.
Sügav kaastunne Tiitule ja
ta perele kalli
isa
kaotuse puhul.
Talvi ja Triini perega

Avaldame kaastunnet
Siinale kalli

venna
kaotuse puhul.

Kiili lasteaia pere

In memoriam

**Valdek
Napsep**

27.08.1965-29.09.2013

In memoriam

Nikolai Tahk

02.11.1956-05.10.2013

Sügav kaastunne Zinaida
Siidale ja tema pere-
konnale kalli venna
Nikolai Tahu
ootamatu surma puhul.

Kiili Varahalduse SA
kollektiiv

Avaldame kaastunnet
Zinaida Siidale pere-
konnaga kalli venna
Nikolai Tahu
surma puhul.

Perekonnad Lillepruun ja
Vainomees

VOLIKOGU OTSUSED, oktoober 2013

Kiili Vallavolikogu määrus nr 19 Kiili Valla 2013. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine. Kiili Vallavolikogu otsus nr 50 Luige alevik Põllu tn 15 kinnistu detailplaneeringu kehtestamine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 51 Kullerkupu 22 kinnisasja osaline sundvõõrandamine.

VALLAVALITSUSE OTSUSED

Ehitus- ja planeerimisküsimused

23. september 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 354 Kasutusloa väljastamine ehitisele (DSL võrgusõlm ja juurdepääsuvõrgu laiendus) Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 355 Kasutusloa väljastamine ehitisele (moodullasteaed) Loo-tuse tn 5, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 356 Luige alevikus AÜ Ööbiku ja Sissesõidu maa kinnistute detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikustamise korraldamine.

1. oktoober 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 365 Kangru alevikus Lea tn 9 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 366 Kiili Vallavalitsuse 22. jaanuari 2008 korralduse nr 15 "Viraku kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine" kehtetuks tunnistamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 367 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Viraku kinnistu Lähthe küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 368 Ehitusloa väljastamine ehitise (laahoone) laiendamiseks Kangru tee 6a, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 369 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Lii tn 5 Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 370 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Küttimee tee 9 Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 371 Ehitusloa väljastamine üksikelamu laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Maksimäe tn 12 Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 372 Ehitusloa väljastamine ehitise (abihoone) püstitamiseks Maksimäe tn 12 Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 373 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise püstitamiseks Maksimäe tn 12 Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 374 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise püstitamiseks Küttimee tee 9 Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 375 Kasutusloa väljastamine ehitisele (maakaabelliin) Pika-välja tn 3, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 376 Kasutusloa väljastamine ehitisele (mobiilsidemast) Tiigi, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 377 Kasutusloa väljastamine ehitisele (maakaabelliin) Miku tee 11, Vaela küla.

8. oktoober 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 382 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luna tn 9 Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 383 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Allika tn 13 Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 384 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Väljamäe 20 Mõisaküla küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 385 Ehitusloa väljastamine ehitise (Lageda kinnistu detailplaneeringuala palliplats) püstitamiseks.

Vallavalitsuse korraldus nr 386 Ehitusloa väljastamine ehitise (Lageda kinnistu detailplaneeringuala jalgte) püstitamiseks.

Vallavalitsuse korraldus nr 387 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Liblika Sõmeru küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 388 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Mooni tn 7, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 389 Kasutusloa

väljastamine ehitisele (elektrivarustus) Muraka, Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 390 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Rõõmu tn 24, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 391 Kasutusloa väljastamine ehitisele (Luige liiklussõlme tän-avavalgustuse elektrivarustus) Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 392 Kirjaliku nõusoleku väljastamine väikeehitise püstitamiseks Liblika Sõmeru küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 393 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise püstitamiseks Liblika Sõmeru küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 394 Sõmeru külas Vähja kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine.

15. oktoober 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 411 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Kreegi tn 3 Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 412 Projekteerimistingimuste määramine reoveepuhasti projekteerimiseks Preesioja, Piisoo küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 413 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise rekonstrueerimiseks Kivi, Piisoo küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 414 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise püstitamiseks Pärnaoja, Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 415 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Pärnaoja, Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 416 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Ristiku tn 8, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 417 Ehitusloa väljastamine ehitise (labihoone) püstitamiseks Ristiku tn 8, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 418 Kasutusloa väljastamine ehitisele (Kiili Gümnaasiumi juurdeehitus) Kooli tn 2, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 419 Kasutusloa väljastamine ehitisele (maakaabelliin) Vaela küla ja Luige alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 420 Kangru alevikus Kanarbiku tn 5 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine.

Keskonna- ja maaküsimused

23. september 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 361 Õigusvastasel võõrandatud maa tagastamine, Tõnuhansu 4.

8. oktoober 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 397 Katastriüksuse piiride muutmine, Vana-Loovälja ja Loovälja tee 1.

Vallavalitsuse korraldus nr 398 Isikliku kasutusõiguse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks.

Vallavalitsuse korraldus nr 399 Puurkaevu asukoha kooskõlastamine, Jaana, Paekna küla.

15. oktoober 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 423 Isikliku kasutusõiguse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks.

Vallavalitsuse korraldus nr 424 Katastriüksuse piiride muutmine, Haldja tänav T1, Haldja tn 6, Haldja tn 6a, Haldja tn 8 ja Haldja tn 3.

Vallavalitsuse korraldus nr 425 Puurkaevu asukoha kooskõlastamine, Kipramäe, Sausti küla.

Muud küsimused

23. september 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 363 Kiili Lasteaia rühmade arvu kinnitamine ja lasteaiaarühmade laste arvu määramine 2013/2014 õppeaastaks.

Vallavalitsuse korraldus nr 364 Kiili Lasteaia isikkoosseisu kinnitamine 2013/2014 õppeaastaks.

8. oktoober 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 410 Kiili Lasteaia hoolekogu koosseisu kinnitamine.

NB! Otsuste täistekstide ja lisadega saab tutvuda Kiili vallavalitsuses, Nabala tee 2a, Kiili alev

Aeroobikasaali treeningud

Teisipäev 18.00-19.00 zumba
19.00-20.00 terapeutiline võimlemine
20.00-21.00 pilates

Kolmapäev 20.00-21.00 toning

Neljapäev 19.00-20.00 terapeutiline võimlemine
20.00-21.00 pilates

Pühapäev 18.00-19.00 zumba

19.00-20.00 toning

4,50 eurot kord, 10x kaart 39 eurot. Treenerid Marilin (zumba, toning) tel 5552 4995, Marit (terapeutiline võimlemine, pilates) tel 5330 0678.

ZUMBA – emotsionaalne Ladina-Ameerika rütmide ning kergesti järgitavate liigutustega fitness-programm. Zumba eesmärk on tunda treeningutest lõbu, põletades meeletul hulgal kaloreid. Zumba sobib kõigile ja ei eelda eelnevat tantsukogemust. Zumba on lõbus, kerge ja tõhus.

TONING – rühmatreening, kus põhirõhk on lihastoonuse tõstmisel. Lühikese soojendusega valmistatakse lihased ette tõhusaks treeninguks. Lihaseid treenitakse erinevate abivahenditega: hantlid, kangid vm, samuti kasutatakse ka oma keharaskust. Koormust saavad nii väikesed kui ka suured lihasgruppid. Treening sobib ka meestele.

TERAPEUTILINE VÕIMLEMINE – neile, kellel on sundasenditest (istuv eluviis, ühe kehapoole enamkasutamine, pidevad ühetaolised koormavad liigutused), vales rühist või traumast tingitud lihase- või närvivalu, liigeste vaevused. On oodatud ka need, kes soovivad oma tervise eest hoolt kanda, parandada rühti ja ennetada kehalisi vaevusi. Kui inimesel on vale rüht, siis osad lihased on liiga jäigad ja teised lihased on välja veninud ning

nende ergonoomiline koostöö on häiritud. Tugeva keha keskosa ja piisavalt elastsete lihaste abil on võimalik ära hoida nii mitmeidki traumasid, nagu kukkumine libedal, raskete asjade tõstmisest või kontrollimatutest kiiretest liigutustest tingitud selja- ja kaelavigastused. Õige kehahoid suurendab organite verevarustust ja taastab normaalset toimimist. Terapeutilises võimlemises treenitakse lihaseid tasakaalustatult, suurendatakse lihaskõuet ja venitatakse pinges lihaseid ning õpitakse lihaseid ka lõdvestama. Suurt rõhku pööratakse kerelihaste, nagu kõhu-, selja- ja tuharalihase tugevdamisele ning leitakse üles ka kere süvalihased, et neid paremini igapäevaelus kasutada. Õpitakse teadlikult parandama rühti.

PILATES – Pilatese süsteem läheneb inimese kehale kui tervikule, mida treenitakse erinevate lihasgruppide asemel ühtselt, suurendades tasakaalustatult lihaste jõudu ja paindlikkust. Suurt tähelepanu pööratakse "jõujaama" tugevdamisele, mis koosneb kõhu-, alaselja- ja tuharalihastest, sealhulgas õpitakse tunnetama ja treenima ka vaagnapõhja- ja süvakõhulihaseid. Õige lihaste tasakaal, paindlikkus ja tugev "jõujaam" on hea rühi aluseks ja aitavad ära hoida võimalikest valedest asenditest ja liigutustest tingitud pingeid ning liigeste kulumist. Pilatese harjutusi sooritades keskendutakse õigele hingamisele, õigele kehasendile ja liigutuste täpsusele ning sujuvusele, arendades nii keskendumisvõimet, koordinatsiooni ja tasakaalu ehk kontrolli oma keha üle. Pilatese tunnis on võimalik harjutusi kohaldada kõikide harrastajate kehalisele võimekusele vastavalt, seega osaleda saavad nii naised kui mehed, noored kui vanemaalsed.

Kiili Vallavalitsus teatab

Peremehe ehitise hõivamise teade

Kiili Vallavalitsus teatab Vabariigi Valitsuse 08.08.1996 määruse nr 211 "Peremehe ehitise hõivamise korra kinnitamine" punkti 8 kohaselt, et on peremehe ehitise arvele võtnud Kiili vallas, Luige alevikus, endise aianduskooperatiivi "Rool" territooriumil asuva madalpingevõrgu. Kõigil, kellel on vastuväiteid eespool nimetatud ehitise peremeheks tunnistamise vastu, esitada need kirjalikult hiljemalt 31.12.2013. a. aadressil Nabala tee 2a, Kiili vald, 75401 Harjumaa või e-post: info@kiilivald.ee.

Detailplaneeringu avalik väljapanek

6.-20.11.2013 toimub Mõisaküla külas endise Väljamäe aiandusühistu detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringuga on kavandatud Mõisaküla külas 7,74 ha suurusel maa-alal endise aiandusühistu territooriumil tänavate maa-alade moodustamine, moodustatavatele elamumaa kruntidele ehitusõiguse seadmine ning liikluskorralduse, heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeringuga saab tutvuda tööpäevadel kell 9.00-16.30 ning reedel kell 9.00-14.00 Kiili valla-majas, Nabala tee 2a, Kiili alevik.

Kiili Vallavalitsus on algatanud detailplaneeringud

1. Kangru alevikus Lea tn 9 kinnistu detailplaneering. Planeeritava maa-ala suurus on 0,19 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on Lea tn 9 kinnistu ehitusõiguse määramine ühe kuni kahekorruselise üksikelamu ja ühe ühekorruselise abihoone rajamiseks hoonete suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 260 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.
2. Sõmeru külas Vähja kinnistu detailplaneering. Planeeritava maa-ala suurus on 2,0 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Sõmeru külas Vähja kinnistu sihtotstarbe muutmine, ehituskeelu võõndi vähendamine, ehitusõiguse seadmine kuni kahekorruselise üksikelamu seadustamiseks ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.
3. Kangru alevikus Kanarbiku tn 5 kinnistu detailplaneering. Planeeritava maa-ala suurus on 0,18 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on Kanarbiku tn 5 kinnistu ehitusõiguse määramine ühe kuni kahekorruselise paariselamu ja ühe ühekorruselise abihoone rajamiseks hoonete suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 260 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.

Kiili Vallavalitsus lõpetas detailplaneeringu menetlemise

Huvitatud isiku taotluse alusel lõpetas Kiili Vallavalitsus Lähthe külas Viraku kinnistu detailplaneeringu menetlemise.

Kiili Vallavolikogu kehtestas

1. 17.10.2013 otsusega nr 50 Luige alevikus Põllu tn 15 kinnistu detailplaneeringu.
2. 19.09.2013 otsusega nr 48 Kiili alevis Vana-Loovälja kinnistu ja lähiala detailplaneeringu.
3. 15.08.2013 otsusega nr 45 Sõmeru külas Tuule ja Sepamardi kinnistu detailplaneeringu.
4. 15.08.2013 otsusega nr 44 Kiili pargi territooriumi detailplaneeringu.
5. 18.04.2013 otsusega nr 18 Vaela külas Milli kinnistu detailplaneeringu.

Holdes Finants OÜ
**RAAMATUPIDAMIS-
 TEENUSED**
 5624 3986
 holdesfinants@gmail.com

KUULUTUSED

• Ehitusmaterjalid vundamendist katuseni. Kogu valik projektimüügi hindadega. Küsi pakumist ehitusmaterjalid@arcanova.ee. Tel 489 2782, 5304 1511, www.arcanova.ee

• Fassaadide soojustamine, krohvimine, värvimine. Piirdeade ehitus ja üldehitustööd. Tel 5196 9314, www.fassaadimeister.ee

• Liugused ja riidekapid. Abi kapi või garde-roobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee

• Müüa kuivad küttepuud 40 l võrkkotis: kaseklots 5-25 cm 2 €, lepp 30 cm 2,3 €, sanglepp 30 cm 2,4 €, kask 30 cm 2,7 €. Alates 50st kotist on transport Kiili valda tasuta. Tellimine 5198 9070, info@unitedexpo.ee, www.unitedexpo.ee

• Müüa küttepuud: segapuu 32 €/rm, lepp 35 €/rm, kask 42 €/rm. Transport alates 10 ruumist tasuta. Tel 506 2645

• Müüa lõhutud küttepuud kohaletoomisega: kask alates 41 €/rm, must lepp alates 38 €/rm, lepp alates 34 €/rm, haab alates 34 €/rm, metsakuiv okaspuu alates 34 €/rm. Tel 509 9598

• Müüa saetud-lõhutud leppa. Hind alates 35 €/rm. Tel 5331 3606

• Müüa saetud-lõhutud toorest ja kuiva leppa. Hind alates 36 €/rm. Info 5554 1063

• Müüa toorest kaske (43 €/rm) ja haaba (35 €/rm). Info ja tellimine: 5349 2730

• Ohtlike puude aastaringne raie-, hooldus- ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

• Ohtlike puude langetamine, kruntide puhastamine võsast ja puidujääkidest. Raie- ja küttepuude müük. Tel 525 0893, 5626 0344, info@vahergrupp.ee ja info@vahergrupp.ee

• Ostame korteri või maja Tallinna piires. Võib olla halvas seisukorras. Tel 5820 0800

• Otsime Kiili alevikku kokka, kes on eelneva töökogemusega, iseseisev ning töökas. Kontakt Merle Pehk, tel 528 5211

• OÜ Viher pakub raamatupidamisteenust, aitab kirjutada äriplaane, toetuste taotlusi jne. Info tel 529 2181 või 5557 0798, www.viher.ee, info@viher.ee

• Pakun Kiili vallas marmar-punktmassaaži koi-gile, kes hoolivad oma tervisest ja ilust. Tel 5666 1723, Mai-Liit

• Pakun raamatupidamisteenust väikefirmadele ja korteriühistutele. Tel 505 6172

• Väikeveod kuni 2,5 t. Kohaletoomisega müüa liiva, mulda, killustikku, asfaldipuru, kruusa, sõnnikut ja täitepinnast. Tel 509 2936

• Ühendame Sinu kinnistul asuvate hoonete torustikud ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumispunktides ning teeme saniteerimis- ja tehnikatööd. Müüme ja veame killustikku, haljastusmulda ja ehitusliiva. Tel 660 4455, 5850 4300

Kiili Leht

myyk@harjuel.ee

a-autohooldus

autohooldus
 autoremont
 rehvivahetus

Kiili vald, Kiili alev, töökojakin-nistu (Maxima taga).
 Telefon 551 2348
 Vaba töökoht:
 autotehnik – eelnev töökogemus vajalik

HELGI SALLO, RAIVO TRASS,
 RAIVO METS, VELJO REINIK
 Autor: Richard Baer (USA)

Ootamatu ettepanek

28.nov 19.00
KIILI
 Rahvamaja

Piletid müügil
 Piletilevis,
 Piletimaailmas
 ja kohapeal.

VANA BASKINI TEATER

RAKVERE TEATER

ELDAR RJAZANOV
 EMIL BRAGINSKI

Arumastus
TÖÖPOSTIL

Püüriline komöödia

R, 1. nov kell 19 Rae kultuurikeskuses

8 Robert Thomas
ARMASTAVAT NAIST

K, 20. nov kell 19 Aruküla rahvamajas

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

PÄASTEAMET

KONTROLLI SUITSUANDURIT VÄHEMALT KORD KUUS

ja aita seda teha ka oma lähedastel!

Vaata lisaks: www.suitsuandurid.ee

Nõuanded ja loosimised Facebookis

Alexela Kütusetakso toob Tallinna ja Harjumaa eramutele ning ettevõtetele ahjukütte mugavalt kohale!

Alates 1000. liitrist kohaletoomine tasuta!

Küsi hinnapakumist ja telli Kütusetakso:

www.alexela.ee/edk
 hulqi@alexela.ee
 Tööpäevadel kell 9-16:30
 tel 6290 002, mob 5168 508

ALEXELA